

Ankstyva prevencija – išsaugota gyvybė: ką rodo Klaipėdos rajono 2023–2025 m. prevencinių programų vykdymo skaičiai?

Parengė visuomenės sveikatos specialistė Monika Steponkienė

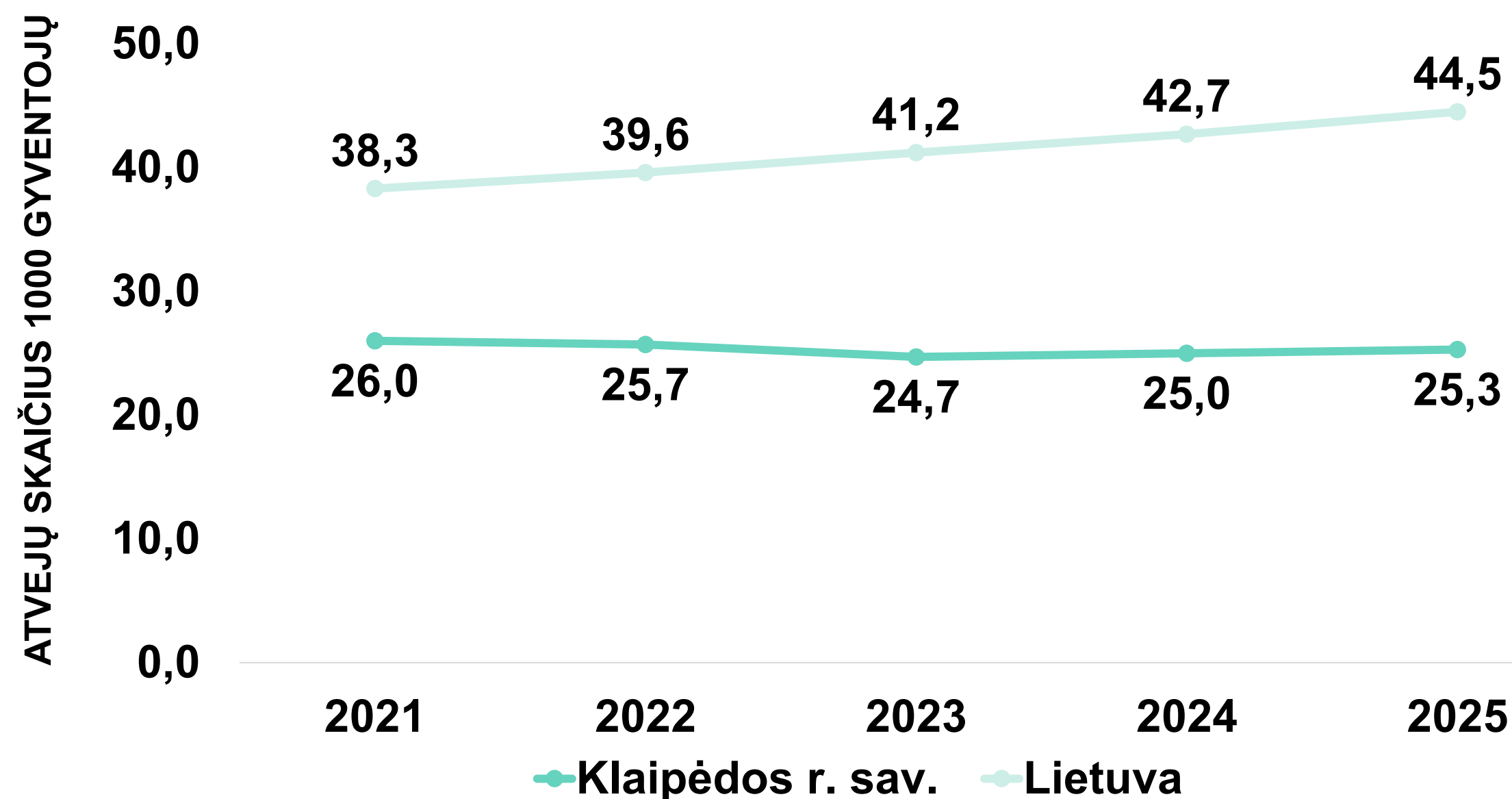
KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

Ligotumas piktybiniais navikais (C00-C97) 1000 gyventojų

KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

Klaipėdos rajono savivaldybės gyventojų ligotumas piktybiniais navikais 1000 gyventojų yra mažesnis nei Lietuvos.

Šaltinis: Privalomojo sveikatos draudimo fondo informacinė sistema (PSDF IS).

Klaipėdos r. sav. gyventojų ligotumas piktybiniais navikais (C00-C97) pagal lytį, gyvenamąją vietą, amžiaus grupes

	2023 m.		2024 m.		2025 m.	
	Sergančių asmenų skaičius 1000 gyventojų	Sergančių asmenų skaičius	Sergančių asmenų skaičius 1000 gyventojų	Sergančių asmenų skaičius	Sergančių asmenų skaičius 1000 gyventojų	Sergančių asmenų skaičius
Pagal lytį						
Moterys	23,2	762	25,1	842	25,7	909
Vyrai	26,2	861	24,9	866	24,9	873
Pagal gyvenamąją vietą						
Miestas	32,4	545	38,7	646	39,4	657
Kaimas	21,6	1055	20,4	1054	20,7	1114
Pagal amžiaus grupes						
0–17 m.	0,5	7	0,9	13	0,6	9
18–44 m.	4,7	115	4,6	119	3,7	100
45–64 m.	32,6	581	31,3	572	32,5	608
65 + m.	99,5	920	103,1	1004	103,9	1065
Iš viso	24,7	1623	25,0	1708	25,3	1782

Klaipėdos r. sav. naujai susirgę asmenys piktybiniais navikais (C00-C97)

	2023 m.	2024 m.	2025 m.
<i>Pagal lytį</i>			
Moterys	4	80	67
Vyrai	32	5	7
<i>Pagal gyvenamąją vietą</i>			
Miestas	42	101	11
Kaimas	2	0	60
<i>Pagal amžiaus grupes</i>			
0–17 m.	0	6	0
18–44 m.	12	4	0
45–64 m.	0	0	36
65 + m.	32	84	61
Iš viso	36	85	74

Šaltiniai: Privalomojo sveikatos draudimo fondo informacinė sistema (PSDF IS), Klaipėdos r. sav. visuomenės sveikatos biuro skaičiavimai.

Klaipėdos r. sav. gyventojų ligotumas piktybiniais navikais (C00-C97) 1000 gyventojų pagal diagnozę

KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

	2021	2022	2023	2024	2025
Skrandžio piktybiniai navikai (C16)	1,0	0,9	1,1	0,9	0,8
Kolorektaliniai piktybiniai navikai (C18-C21)	2,7	2,7	2,4	2,8	2,6
Storosios (gaubtinės) žarnos (C18)	1,7	1,7	1,7	1,8	1,7
Trachėjos, bronchų ir plaučių piktybiniai navikai (C33-C34)	1,2	1,1	0,9	0,8	0,9
Broncho ir plaučio (C34)	1,2	1,1	0,9	0,8	0,9
Melanoma ir kiti odos (C43-C44)	2,2	2,6	2,4	2,9	3,0
Odos melanoma (C43)	0,7	0,7	0,5	0,5	0,8
Krūties (C50)	4,2	4,0	3,8	4,0	4,2
Gimdos kaklelio, gimdos kūno, gimdos (C53-C55)	1,7	1,7	1,6	1,4	1,4
Gimdos kaklelio piktybiniai navikai (C53)	0,9	0,8	0,8	0,7	0,7
Kiaušidžių (C56)	0,8	0,8	0,5	0,7	0,7
Priešinės liaukos (prostatos) (C61)	5,7	5,6	5,6	5,5	5,7
Šlapimo pūslės (C67)	1,1	1,0	1,1	1,0	1,2
Limfinio, kraujodaros ir jiems giminingų audinių (C81-C96)	2,1	2,1	2,1	2,2	2,1

Šaltinis: Privalomojo sveikatos draudimo fondo informacinė sistema (PSDF IS).

Klaipėdos r. sav. naujai susirgę ir sergantys asmenys piktybiniais navikais (C00-C97) pagal diagnozę

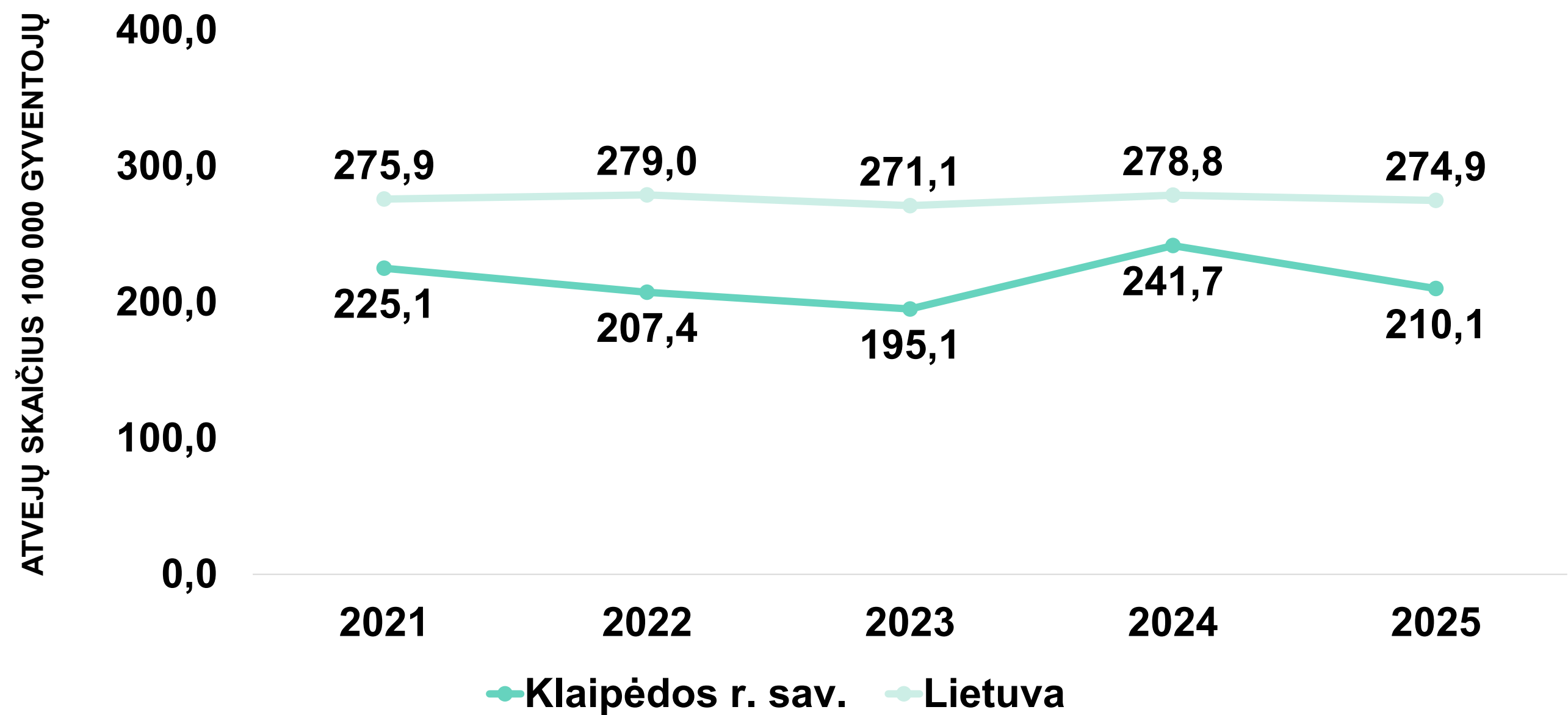
KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

	NAUJAI SUSIRGĘ ASMENYS			SERGANTYS ASMENYS		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Skrandžio piktybiniai navikai (C16)	14	0	0	72	64	59
Kolorektaliniai piktybiniai navikai (C18-C21)	0	29	0	160	189	183
Storosios (gaubtinės) žarnos (C18)	4	15	0	109	124	116
Trachėjos, bronchų ir plaučių piktybiniai navikai (C33-C34)	0	0	7	61	57	64
Broncho ir plaučio (C34)	0	0	7	61	57	64
Melanoma ir kiti odos (C43-C44)	0	38	16	159	197	213
Odos melanoma (C43)	0	5	18	32	37	55
Krūties (C50)	5	22	26	249	271	297
Gimdos kaklelio, gimdos kūno, gimdos (C53-C55)	0	0	3	103	97	100
Gimdos kaklelio piktybiniai navikai (C53)	4	0	3	55	45	48
Kiaušidžių (C56)	0	13	1	35	48	49
Priešinės liaukos (prostatos) (C61)	22	5	26	369	374	400
Šlapimo pūslės (C67)	10	1	14	70	71	85
Limfinio, kraujodaros ir jiems giminingų audinių (C81-C96)	6	12	0	137	149	149

Šaltiniai: Privalomojo sveikatos draudimo fondo informacinė sistema (PSDF IS), Klaipėdos r. sav. visuomenės sveikatos biuro skaičiavimai.

Mirtingumas nuo piktybinių navikų (C00-C96) 100 000 gyventojų

Klaipėdos rajono savivaldybės gyventojų mirtingumas nuo piktybinių navikų 100 000 gyventojų yra mažesnis nei Lietuvos.

Šaltinis: Mirties atvejų ir jų priežasčių valstybės registras, Higienos institutas.

Klaipėdos r. sav. gyventojų mirtingumas nuo
piktybinių navikų (C00-C97) pagal lytį, gyvenamąją
vietą, amžiaus grupes

	2023 m.		2024 m.		2025 m.	
	Mirčių skaičius 100 000 gyventojų	Mirčių skaičius	Mirčių skaičius 100 000 gyventojų	Mirčių skaičius	Mirčių skaičius 100 000 gyventojų	Mirčių skaičius
Pagal lytį						
Moterys	137,1	45	190,9	64	172,7	61
Vyrai	253,0	83	290,8	101	247,6	87
Pagal gyvenamąją vietą						
Miestas	243,5	41	377,6	63	282,1	47
Kaimas	178,3	87	197,8	102	187,8	101
Pagal amžiaus grupes						
0–17 m.	0,0	0	7,0	1	0,0	0
18–44 m.	4,1	1	19,3	5	14,9	4
45–64 m.	241,5	43	229,7	42	224,3	42
65 + m.	908,0	84	1201,6	117	994,7	102
Iš viso	195,1	128	241,7	165	210,1	148

Lietuvoje vykdomos prevencinės programos

Kokia prevencinė programa?

Gimdos kaklelio vėžio ankstyvosios diagnostikos programa

Atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programa

Storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programa

Priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programa

Asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programa

Kam skirta?

25–59 imtinai moterims

45–74 imtinai moterims

50–74 imtinai moterims ir vyrams

50–69 imtinai vyrams

40–60 imtinai moterims ir vyrams

Kas kiek laiko reikia pasitikrinti?

25–34 imtinai kartą per 3 metus
35–59 imtinai kartą per 5 metus

Kartą per 2 metus

Kartą per 2 metus

Kartą per 2 ar 5 metus
(priklausomai nuo PSA kiekio)

Labai didelė rizika – po 1 metų
Didelė rizika – po 2 metų
Maža ar vidutinė rizika – po 4 metų

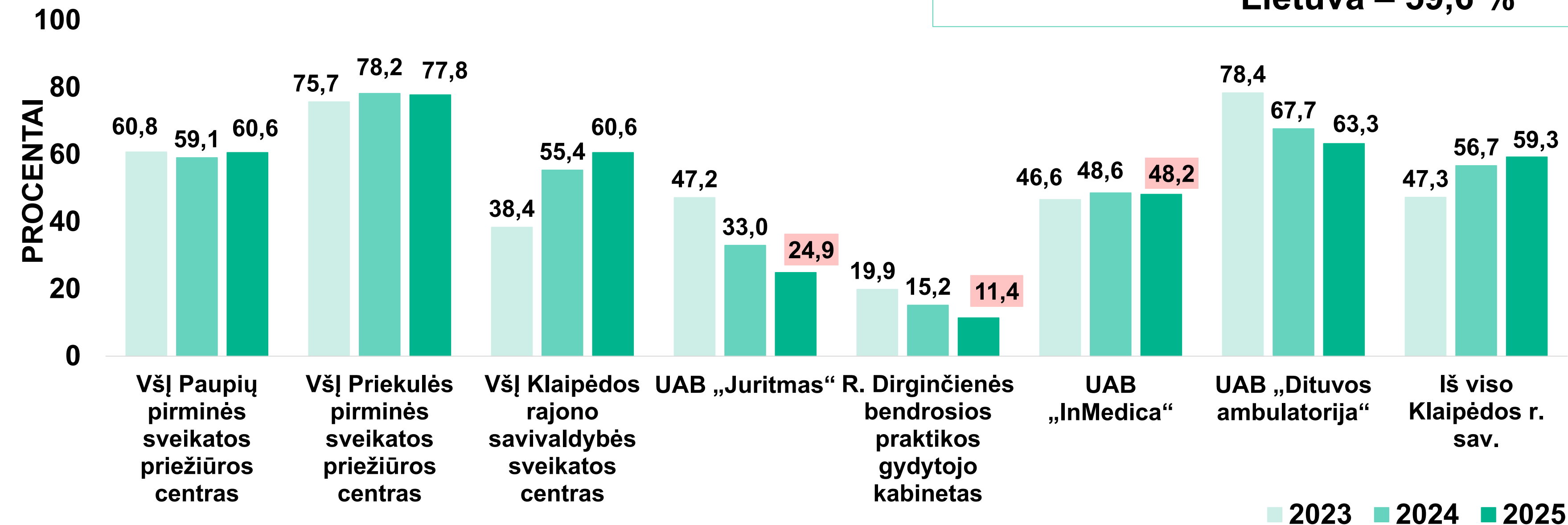
GIMDOS KAKLELIO VĖŽIO ANKSTYVOSIOS DIAGNOSTIKOS PROGRAMA

Asmenų skaičius procentais, gavusių tepinėlio paėmimo ir rezultatų įvertinimo paslaugą*, nuo prisirašiusių pacientų**

KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

2025 m. Klaipėdos apskr. – 57,9 %
Lietuva – 59,6 %

*Pastaba: per 3 m. 25–34 m. imtinai moterų gimdos kaklelio citologinis tepinėlis ir per 5 m. 35–59 m. imtinai moterų aukštos rizikos žmogaus papilomo viruso tyrimas.

**Prisirašiusių per 3 m. nors vieną dieną ir draustų 25–59 m. moterų skaičius.

■ Nepasiekia 2025 m. Klaipėdos r. sav. vidurkio.

Šaltinis: Valstybinė ligonių kasa prie SAM.

Suteiktų gimdos kaklelio vėžio prevencinės programos informavimo, GK CT ir AR ŽPV paėmimo ir įvertinimo paslaugų skaičius 2025 m.*

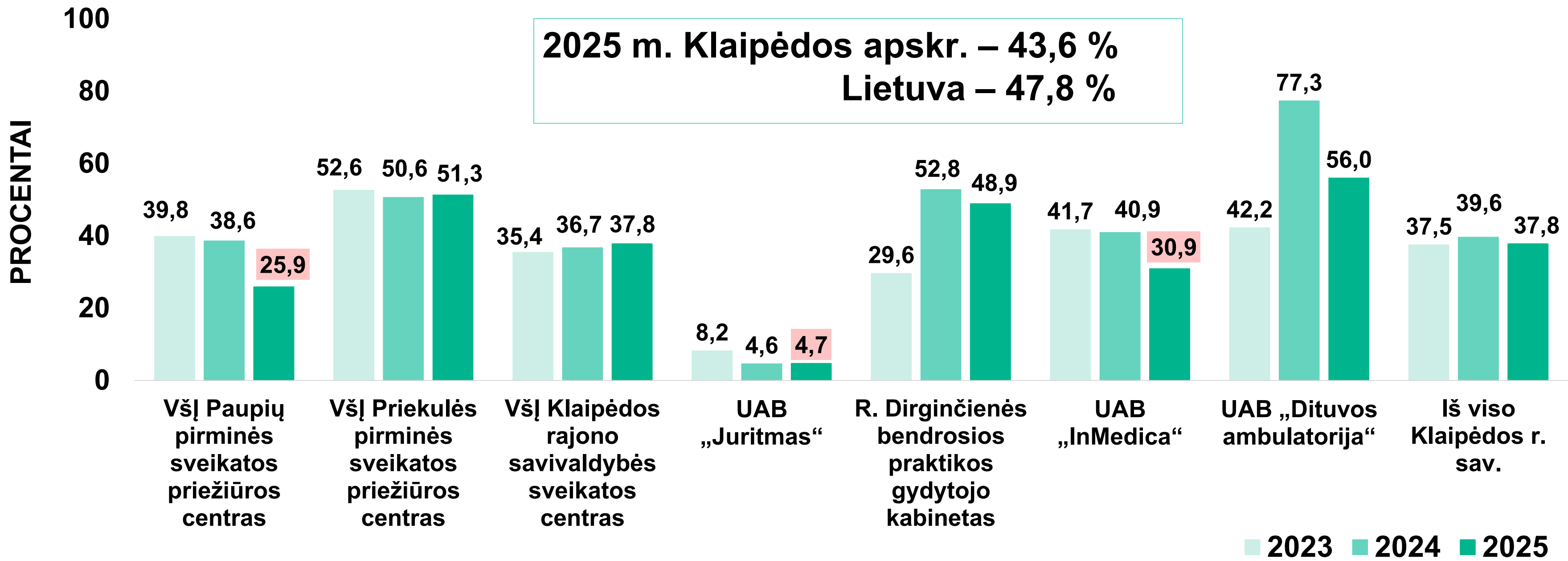
	Informavimo paslaugų skaičius	GK CT ir AR ŽPV paėmimo ir įvertinimo paslaugų skaičius*	Įvertinimo ir informavimo paslaugų santykis (proc.)
VšĮ Paupių pirminės sveikatos priežiūros centras	196	80	40,8
VšĮ Priekulės pirminės sveikatos priežiūros centras	281	137	48,8
VšĮ Klaipėdos rajono savivaldybės sveikatos centras	1392	566	40,7
UAB „Juritmas“	1	8	800,0
R. Dirginčienės bendrosios praktikos gydytojo kabinetas	134	9	6,7
UAB „InMedica“	376	206	54,8
UAB „Dituvos ambulatorija“	97	32	33,0
Iš viso Klaipėdos r. sav.	2477	1038	41,9

*Gimdos kaklelio citologinio tepinėlio 25–34 metų (imtinai) amžiaus moterims paėmimas ir rezultatų įvertinimas.
Gimdos kaklelio medžiagos 35–59 metų (imtinai) amžiaus moterims paėmimas aukštos rizikos žmogaus papilomos viruso (AR ŽPV) tyrimui ir gimdos kaklelio citologinio tepinėlio tyrimui atlikti (kai AR ŽPV rezultatas teigiamas) ir rezultatų įvertinimas.

ATRANKINĖS MAMOGRAFINĖS PATIKROS DĖL KRŪTIES VĖŽIO FINANSAVIMO PROGRAMA

Asmenų skaičius procentais, per 2 metus gavusių mamogramų tyrimo ir rezultatų įvertinimo paslaugą, nuo prisirašiusių pacientų*

*Prisirašiusių per 2 m. nors vieną dieną ir draustų 45-74 m. moterų skaičius.

■ Nepasiekia 2025 m. Klaipėdos r. sav. vidurkio.

Šaltinis: Valstybinė ligonių kasa prie SAM.

Suteiktų krūties vėžio prevencinės programos informavimo, mamografijos tyrimų ir rezultatų įvertinimo paslaugų skaičius 2025 m.

	Informavimo paslaugų skaičius	Rezultatų įvertinimų skaičius	Įvertinimo ir informavimo paslaugų santykis (proc.)
VšĮ Paupių pirminės sveikatos priežiūros centras	280	125	44,6
VšĮ Priekulės pirminės sveikatos priežiūros centras	527	341	64,7
VšĮ Klaipėdos rajono savivaldybės sveikatos centras	3190	1431	44,9
UAB „Juritmas“	8	5	62,5
R. Dirginčienės bendrosios praktikos gydytojo kabinetas	95	57	60,0
UAB „InMedica“	206	87	42,2
UAB „Dituvos ambulatorija“	99	90	90,9
Iš viso Klaipėdos r. sav.	4405	2136	48,5

Šaltinis: Valstybinė ligonių kasa prie SAM.

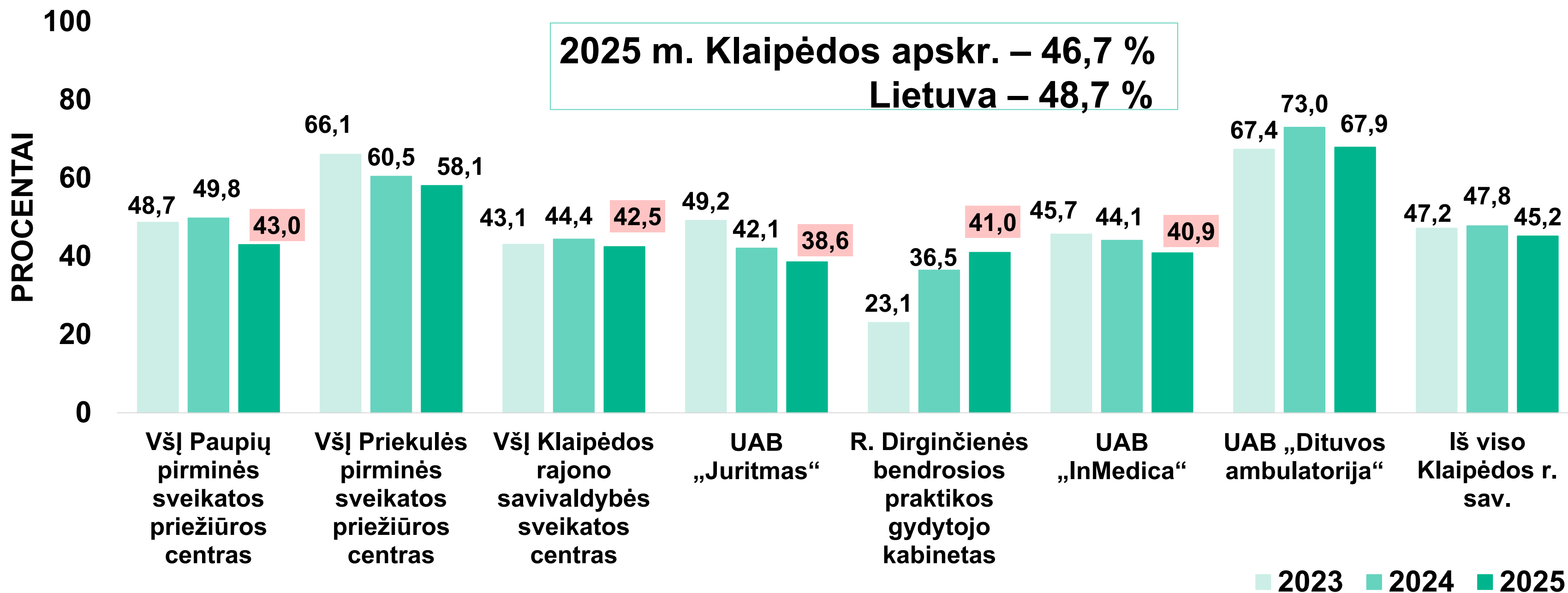

STOROSIOS ŽARNOS VĖŽIO ANKSTYVOSIOS DIAGNOSTIKOS FINANSAVIMO PROGRAMA

Asmenų skaičius procentais, gavusių IFOBT* atlikimo ir rezultatų įvertinimo paslaugą per 2 metus, nuo prisirašiusių pacientų skaičiaus**

KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

*iFOBT – imunocheminio slaptos kraujavimo išmatose tyrimas.

**Prisirašiusių per 2 m. nors vieną dieną ir draustų 50-74 m. vyrų ir moterų skaičius.

Nepasiekia 2025 m. Klaipėdos r. sav. vidurkio.

Šaltinis: Valstybinė ligonių kasa prie SAM.

Storosios žarnos vėžio prevencinės programos iFOBT* rezultatų įvertinimas 2025 m.

2025 m. Klaipėdos apskritis:
teigiami – 14,2 %
neigiami – 85,8 %

2025 m. Lietuva:
teigiami – 12,7 %
neigiami – 87,3 %

	Paslaugų skaičius			Procentai	
	iFOBT neigiamas (-)	iFOBT teigiamas (+)	Paslaugų skaičius viso	iFOBT neigiamas (-) (proc.)	iFOBT teigiamas (+) (proc.)
VšĮ Paupių pirminės sveikatos priežiūros centras	256	37	293	87,4	12,6
VšĮ Priekulės pirminės sveikatos priežiūros centras	445	51	496	89,7	10,3
VšĮ Klaipėdos rajono savivaldybės sveikatos centras	1483	331	1814	81,8	18,2
UAB „Juritmas“	100	-	100	100,0	-
R. Dirginčienės bendrosios praktikos gydytojo kabinetas	58	9	67	86,6	13,4
UAB „InMedica“	131	5	136	96,3	3,7
UAB „Dituvos ambulatorija“	166	1	167	99,4	0,6
Iš viso Klaipėdos r. sav.	2639	434	3073	85,9	14,1

**iFOBT – imunocheminio slapto kraujavimo išmatose tyrimas.*

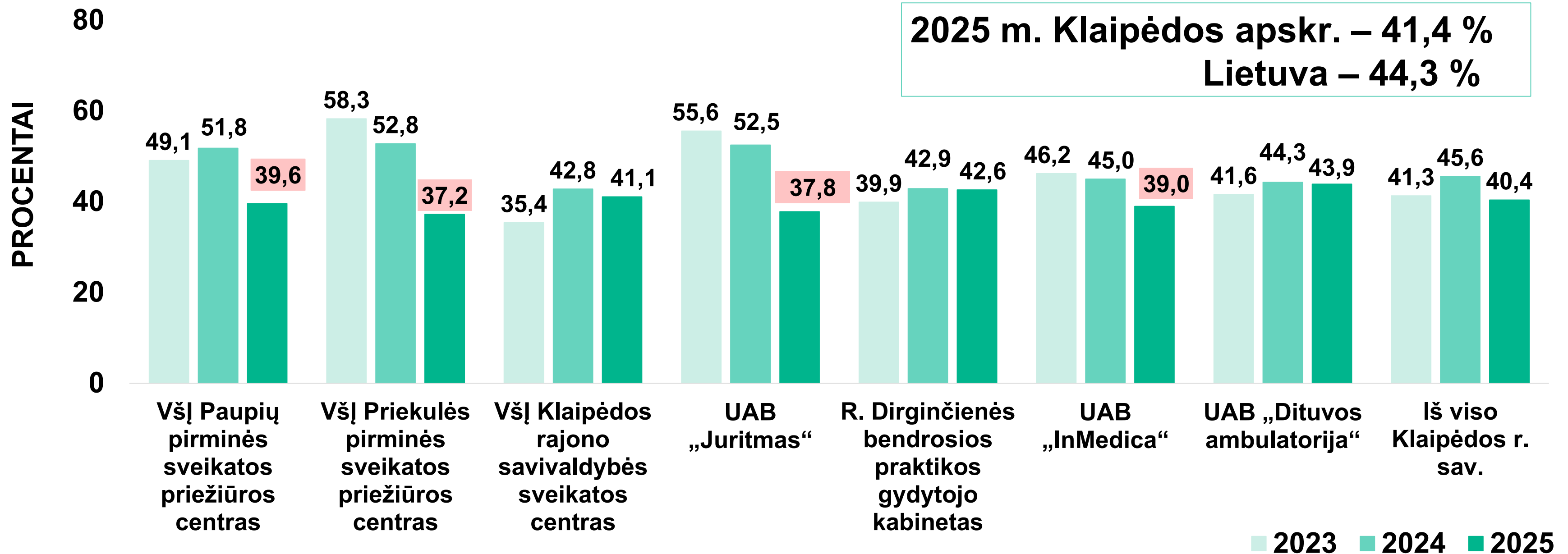

PRIEŠINĖS LIAUKOS VĖŽIO ANKSTYVOSIOS DIAGNOSTIKOS FINANSAVIMO PROGRAMA

Asmenų skaičius procentais, gavusių informavimo ir prostatos specifinio antigeno (PSA) kiekio nustatymo paslaugą*, pagal prisirašiusių pacientų skaičių**

KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

*Pakartotinis tyrimas po 2 ar 5 metų priklausomai nuo PSA tyrimo rezultato ir amžiaus (PSA kiekis <3ng/ml per 2 m., PSA kiekis >3ng/ml per 5 m.).

**Prisirašiusių per 2 m. nors vieną dieną ir draustų 50-69 m. vyrų skaičius.

■ Nepasiekia 2025 m. Klaipėdos r. sav. vidurkio.

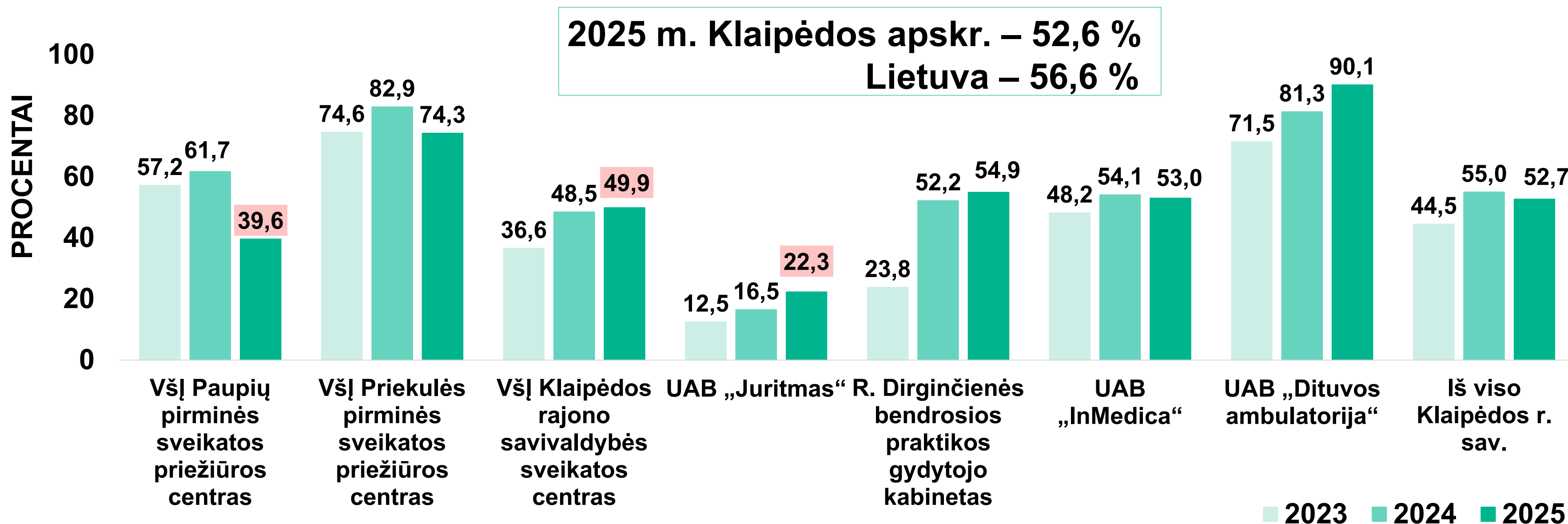
Šaltinis: Valstybinė ligonių kasa prie SAM.

ASMENŲ, PRISKIRTINŲ ŠIRDIES IR
KRAUJAGYSLIŲ LIGŲ DIDELĖS RIZIKOS GRUPEI,
ATRANKOS IR PREVENCIJOS PRIEMONIŲ
FINANSAVIMO PROGRAMA

Asmenų skaičius procentais, gavusių ŠKL* programos ligų tikimybės įvertinimo paslaugą**, nuo prisirašiusių pacientų skaičiaus***

KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

*ŠKL – širdies ir kraujagyslių ligų prevencinė programa.

**Pastaba: labai didelė rizika per 1 m., didelė rizika per 2 m., maža rizika per 4 m.

***Prisirašiusių nors vieną dieną ir draustų 40-60 m. vyrų ir moterų skaičius.

Nepasiekia 2025 m. Klaipėdos r. sav. vidurkio.

Šaltinis: Valstybinė ligonių kasa prie SAM.

Klaipėdos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro vykdytos širdies ir kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto rizikos grupių asmenų sveikatos stiprinimo ir šių ligų prevencijos programos vykdymo apimtys

2025 m. iš 54 VŠĮ Klaipėdos rajono savivaldybės sveikatos centro siųstų pacientų 24 baigė programą (30 atsisakė), VŠĮ Priekulės PSPC – iš 31 siųsto paciento baigė programą 10 (21 atsisakė). 63 gyventojai kreipėsi patys dėl dalyvavimo programoje.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Suplanuotas asmenų skaičius metams	45	48	45	41	42	50	50
Dalyvavusių asmenų skaičius	33	83	114	114	197	92	120
Baigusią programą asmenų skaičius	20	49	46	42	86	48	97
Asmenų skaičius, kurie buvo nukreipti šeimos gydytojų, dalyvauti programoje	0	0	0	0	15 (VŠĮ Priekulės pirminės sveikatos priežiūros centras)	21 (VŠĮ Priekulės pirminės sveikatos priežiūros centras) 2 (VŠĮ Klaipėdos rajono savivaldybės sveikatos centras)	54 (iš jų atsisakė 30) (VŠĮ Klaipėdos rajono savivaldybės sveikatos centras) 31 (iš jų atsisakė 21) (VŠĮ Priekulės pirminės sveikatos priežiūros centras)

Apibendrinimas

KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

1. Klaipėdos rajono savivaldybės gyventojų ligotumas ir mirtingumas nuo piktybinių navikų yra mažesnis nei Lietuvos.
2. 2025 m. Klaipėdos rajono savivaldybėje gyventojų dalyvavimas gimdos kaklelio vėžio ankstyvosios diagnostikos programoje siekia 59,3 proc. (Lietuva – 59,6 proc.) – rajono vidurkio nesiekia UAB „Juritmas“, R. Dirginčienės bendrosios praktikos gydytojo kabinetas, UAB „InMedica“.
3. 2025 m. Klaipėdos rajono savivaldybėje gyventojų dalyvavimas atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programoje siekia 37,8 proc. (Lietuva – 47,8 proc.) – rajono vidurkio nesiekia VšĮ Paupių pirminės sveikatos priežiūros centras, UAB „Juritmas“, UAB „InMedica“.
4. 2025 m. Klaipėdos rajono savivaldybėje gyventojų dalyvavimas storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programoje siekia 45,2 proc. (Lietuva – 48,7 proc.) – rajono vidurkio nesiekia VšĮ Paupių pirminės sveikatos priežiūros centras, VšĮ Klaipėdos rajono savivaldybės sveikatos centras, UAB „Juritmas“, R. Dirginčienės bendrosios praktikos gydytojo kabinetas, UAB „InMedica“.
5. 2025 m. Klaipėdos rajono savivaldybėje gyventojų dalyvavimas priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programoje siekia 40,4 proc. (Lietuva – 44,3 proc.) – rajono vidurkio nesiekia VšĮ Paupių pirminės sveikatos priežiūros centras, VšĮ Priekulės pirminės sveikatos priežiūros centras, UAB „Juritmas“, UAB „InMedica“.
6. 2025 m. Klaipėdos rajono savivaldybėje gyventojų dalyvavimas asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programoje siekia 52,7 proc. (Lietuva – 56,6 proc.) – rajono vidurkio nesiekia VšĮ Paupių pirminės sveikatos priežiūros centras, VšĮ Klaipėdos rajono savivaldybės sveikatos centras, UAB „Juritmas“.

Kontaktai

Klaipėdos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras

Klaipėdos g. 11 Gargždai
tel. (046) 453 754

el. p. gargzdai.biuras@visuomenessveikata.lt
interneto svetainė www.visuomenessveikata.lt

KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS